

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

Odjel za statističke i analitičke poslove

PRIOPĆENJE

14. svibnja 2021.

TRGOVINA NA MALO U OŽUJKU 2021.

Porast prometa od trgovine na malo u ožujku 2021. za 16,7% u odnosu veljaču 2021.

Ukupan promet od trgovine na malo u Gradu Zagrebu u ožujku 2021., prema nominalnim indeksima, porastao je za 16,7%, u odnosu na veljaču 2021. U svim djelatnostima ostvaren je porast prometa od trgovine na malo, a najveći porast prometa ostvaren je u trgovini na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama za 20,6%, ostalim djelatnostima (izvan odjeljka 47) za 18,9% i trgovini na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 17,1%. Najmanji porast prometa ostvaren je u trgovini na malo preko pošte ili interneta za 11,5%.

Promet trgovine na malo na godišnjoj razini ostvario porast za 22,3%

Promet trgovine na malo u ožujku 2021. u odnosu na ožujak 2020. porastao je za 22,3%, najviše u trgovini na malo preko pošte ili interneta za 55,3% i trgovini na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 41,5%, a najmanje u trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima za 0,7%.

U prva tri mjeseca 2021. porast prometa u trgovini na malo za 4,9%

U periodu od siječnja do ožujka 2021., promet u trgovini na malo porastao je 4,9% u odnosu na isto razdoblje 2020. Najveći porast prometa u promatranom razdoblju zabilježen je u trgovini na malo preko pošte ili interneta za 25,0% i trgovini na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 10,0%, a najmanji u trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima za 1,5%.

Devet trgovačkih struka ostvarile su porast prometa na godišnjoj razini

U ožujku 2021. u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine, porast prometa ostvarilo je devet trgovačkih struka koje čine 63,4% ukupnog prometa, dok je u dvije trgovačke struke, koje čine 36,6% ukupnog prometa trgovine na malo, promet pao.

Najveći porast prometa u ožujku 2021. u odnosu na ožujak 2020. ostvarile su trgovačke struke Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi za 104,8%, Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo za 76,1%, te Računalna oprema, knjige i novine, igre i igračke, cvijeće i sadnice, satovi i nakit i ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama za 64,5%.

Pad prometa u ožujku 2021. u odnosu na ožujak 2020. zabilježile su trgovačke struke Ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, kozmetički i toaletni pribor za 5,5% i Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama za 1,3%.

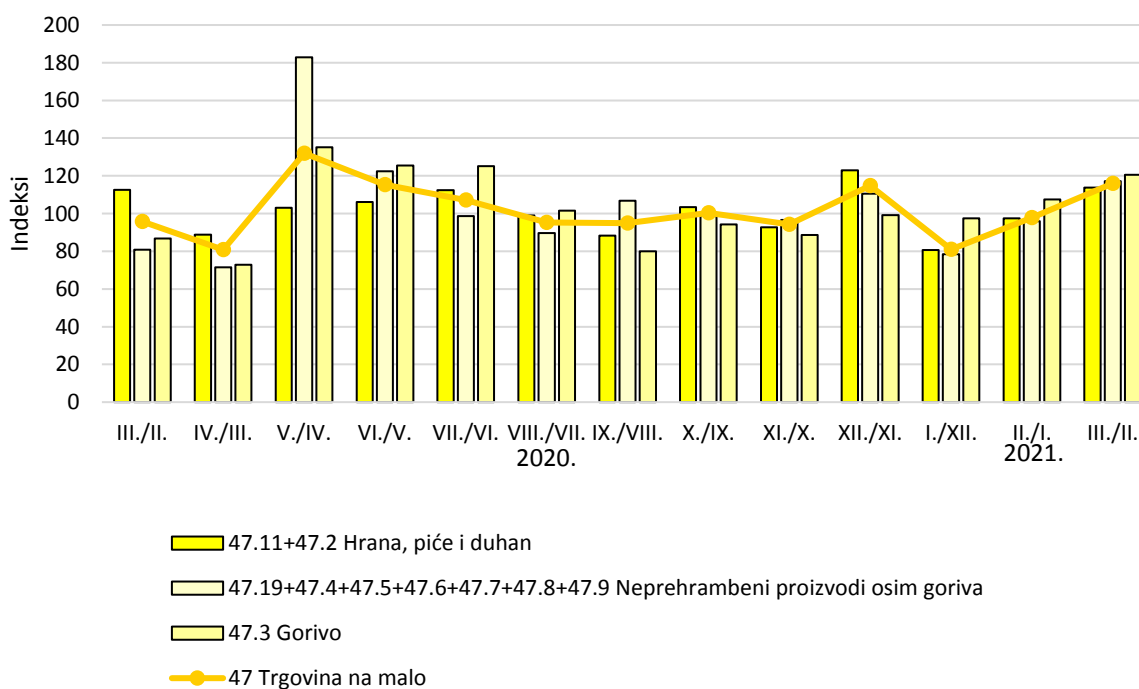
Najveći utjecaj na rast prometa imale su dvije trgovačke struke

Najveći utjecaj na rast nominalnog prometa od trgovine na malo prema trgovačkim strukama, u ožujku 2021. u usporedbi s istim mjesecom 2020., imale su dvije trgovačke struke, s ukupnim utjecajem na ukupni indeks prometa od 15,4%: Motorna goriva i maziva s utjecajem na ukupni indeks prometa od 8,1%, i rastom prometa za 29,7%, te Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi s utjecajem na ukupni indeks prometa od 7,3% i rastom prometa za 104,8%.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ostvario je porast na mjesečnoj i na godišnjoj razini

Ukupan promet što su ga ostvarili poslovni subjekti registrirani u Gradu Zagrebu kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.) ostvario je porast za 15,9% u ožujku 2021. u odnosu veljaču 2021., a na godišnjoj razini za 19,9%.

G 1. LANČANI INDEKSI TRGOVINE NA MALO U 2020. I 2021.

1. NOMINALNI INDEKSI PROMETA PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

	Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾			Promet od trgovine na malo		
	<u>III. 2021.</u> II. 2021.	<u>III. 2021.</u> III. 2020.	<u>I. - III. 2021.</u> I. - III. 2020.	<u>III. 2021.</u> II. 2021.	<u>III. 2021.</u> III. 2020.	<u>I. - III. 2021.</u> I. - III. 2020.
Ukupno	-	-	-	116,7	122,3	104,9
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	115,9	119,9	105,0	115,9	118,8	105,0
47.11 + 47.2 Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	114,5	100,7	100,8	113,7	100,7	101,5
47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9 Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima)	117,1	139,3	108,9	117,1	141,5	110,0
47.3 Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama	117,0	142,8	107,2	120,6	131,6	101,6
47.91 Trgovina na malo preko pošte ili interneta	112,4	129,4	105,8	111,5	155,3	125,0
47 - 47.3 Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima	115,7	116,5	104,6	115,4	117,4	105,5
Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47)	-	-	-	118,9	132,1	103,9

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

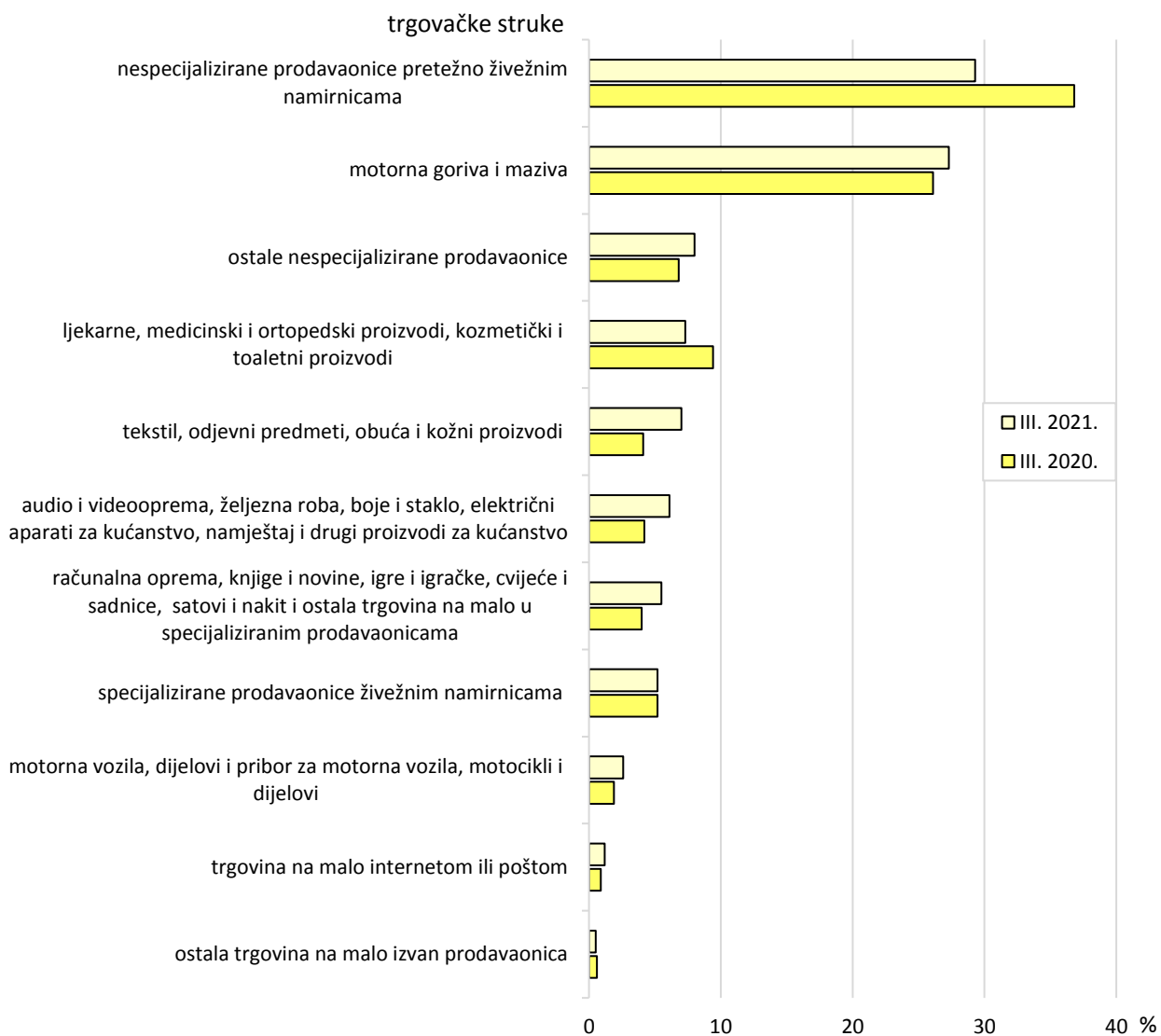
Izvor: DZS

2. NOMINALNI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA

	Udio u ukupnom prometu, % III. 2021.	Utjecaj na ukupan indeks, ¹⁾ % III. 2021. III. 2020.	Indeksi prometa		
			III. 2021. II. 2021.	III. 2021. III. 2020.	I. - III. 2021. I. - III. 2020.
Ukupno	100,0	-	116,7	122,3	104,9
Ukupno, osim motornih vozila i motocikala, njihovih dijelova i pribora te motornih goriva i maziva	70,1	-	115,6	118,7	105,7
01 + 03 + 04 Motorna vozila, dijelovi i pribor za motorna vozila, motocikli i dijelovi	2,6	1,6	125,6	160,1	102,3
30 Motorna goriva i maziva	27,3	8,1	118,8	129,7	103,3
11 Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama	29,3	-0,4	114,0	98,7	100,9
19 Ostale nespecijalizirane prodavaonice	8,0	3,1	124,1	139,0	116,5
21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 29 Specijalizirane prodavaonice živežnim namirnicama	5,2	1,0	114,1	119,6	101,8
73 + 74 + 75 Ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi	7,3	-0,4	113,6	94,5	92,8
51 + 71 + 72 Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi	7,0	7,3	107,1	204,8	109,6
43 + 52 + 54 + 59 + 63 Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo	6,1	4,6	130,0	176,1	126,3
41 + 42 + 53 + 61 + 62 + 64 + 65 + 76 + 77 + 78 Računalna oprema, knjige i novine, igre i igračke, cvijeće i sadnice, satovi i nakit i ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama	5,5	3,5	115,9	164,5	120,8
91 Trgovina na malo internetom ili poštom	1,2	0,7	112,1	154,5	122,4
79 – 89 + 99 Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica	0,5	0,2	109,1	140,8	107,7

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

G 2. STRUKTURA PROMETA TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA
U OŽUJKU 2020. I 2021.

Izvor: DZS; obrada: GUSPRG - Odjel za statističke i analitičke poslove

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA¹⁾

Izvor podataka

Podaci o prometu od trgovine na malo rezultat su redovitog istraživanja Mjesečni izvještaj trgovine na malo (obrazac TRG-1) i administrativnih izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Podaci se prikupljaju pomoću mrežne aplikacije (tzv. CAWI). Izvještajne jedinice neposredno ispunjavaju podatke na e-obrascu TRG-1, koji se nalazi na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Metodologija istraživanja temelji se na Uredbama Vijeća Europske zajednice br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama (Dodatak C), 1158/05. i 1503/06., Uredbi Europske unije br. 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27.11.2019. o europskim poslovnim statistikama.

Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Obuhvat i usporedivost

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema pretežnoj djelatnosti registrirani u trgovini na malo (odjeljak 47 NKD-a 2007.). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti iz ostalih djelatnosti ako ostvaruju promet u trgovini na malo.

Istraživanje se provodi metodom uzorka. Okvir za izbor uzorka jesu poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku. U 2021. okvir za izbor uzorka proširen je s pomoću administrativnog izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Uzorak je podijeljen na stratum prema pretežnoj djelatnosti i veličini poslovnog subjekta. Poslovni subjekti prema pretežnoj djelatnosti razvrstani su na temelju NKD-a 2007. (NN, br. 58/07. i 123/08.), a prema veličini na razrede od 1 do 7.

Kriterij za određivanje veličine poslovnog subjekta jest broj zaposlenih. Poslovni subjekti veličine 1 jesu oni s 0 – 4 zaposlenih, veličine 2 s 5 – 9 zaposlenih, veličine 3 s 10 – 19 zaposlenih, veličine 4 s 20 – 49 zaposlenih, veličine 5 s 50 – 99 zaposlenih, veličine 6 sa 100 – 249 zaposlenih i veličine 7 s 250 i više zaposlenih. Za poslovne subjekte kojima je pretežna djelatnost izvan trgovine upotrebljava se broj zaposlenih u trgovinskim djelatnostima.

Uzorkom su obuhvaćeni svi poslovni subjekti s 10 i više zaposlenih te slučajnim uzorkom izabrani poslovni subjekti koji imaju manje od 10 zaposlenih.

Primjenom novog Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) došlo je do promjene u načinu obrade podataka o prometu trgovine na malo u Gradu Zagrebu. Od rujna 2020. podaci se obrađuju prema sjedištu poslovnog subjekta (organizacijski princip), tj. obuhvaćeni su poslovni subjekti registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku sa sjedištem u Gradu Zagrebu.

Mjesečni podaci o prometu trgovine na malo obrađeni prema sjedištu poslovnog subjekta za 2019. i 2020. dostupni su u Excel formatu na poveznici [Trgovina na malo](#).

Definicije

Promet je vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu tijekom mjeseca, bez obzira na to jesu li naplaćene. U promet je uključen porez na dodanu vrijednost. Promet u trgovini na malo prati se kao ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) i promet od trgovine na malo.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.).

Promet od trgovine na malo jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti koji tu djelatnost obavljaju bez obzira na pretežnu djelatnost u kojoj su registrirani.

Trgovačke struke predstavljaju stvarni pretežni asortiman prodaje u trgovini na malo koji se također određuju na osnovi NKD-a 2007.

Nominalni indeksi prometa prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama.

Utjecaj na ukupan indeks pokazuje umnožak udjela trgovačke struke u ukupnom prometu i stope rasta ili pada prometa u mjesecu tekuće godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine podijeljen sa 100.

¹⁾ Izvor: DZS

Kratice

br.	broj
DZS	Državni zavod za statistiku
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
NN	Narodne novine
tj.	to jest
tzv.	takozvani

Znakovi

-	nema pojave
0,0	podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere
%	postotak

Priradio i objavio Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
Odjel za statističke i analitičke poslove
telefon: 01/610-1950
<http://www.zagreb.hr/>
e-mail: statistika@zagreb.hr
Sv. Ćirila i Metoda 5, Zagreb